

دکتر عباس خسروانی

اقتصاد مقاومتی در گام دوم انقلاب

تجربه نشان می‌دهد مدل‌های غربی و وارداتی در اقتصاد ایران پاسخگو نبوده و نه تنها مشکلی را از مشکلات اقتصادی کشور حل نکرده بلکه بر آن افزوده است. به گزارش اقتصاد سرآمد،

بیانیه گام دوم انقلاب از

ابعاد مختلفی قابل بحث و بررسی است چرا که این بیانیه ابعاد مختلف و متنوعی از انقلاب اسلامی و مسائل پیش روی، وضعیت حال و گذشته انقلاب را مورد اشاره و بررسی خود قرار داده است.

جادر نخبگان و متخصصان هر حوزه به ابعاد این بیانیه بپردازند و آن‌ها را برای آحاد مردم جامعه تبیین و تشریح کنند تا هر یک از اقشار جامعه وظیفه و برنامه خود را برای دهه پنجم انقلاب و گام دوم انقلاب تدارک ببینند. یکی از ابعاد مهمی که در این بیانیه به آن پرداخته شده است موضوع اقتصاد کشور است که همواره به عنوان یکی از چالش‌های اصلی انقلاب اسلامی طی چهار دهه اخیر بوده و با توجه به شرایط موجود به نظر می‌رسد این چالش‌ها و مشکلات همچنان پیش پای انقلاب اسلامی باقی بماند؛ لذا یکی از اولویت‌های انقلاب در گام دوم حل مشکلات اقتصادی و رسیدن به شکوفایی اقتصادی است.

خوشبختانه کشور از پتانسیل‌ها و توانمندی‌های بسیار بالایی برای شکوفایی اقتصادی و رفع کاستی‌های موجود برخوردار است. از آنجا که انقلاب اسلامی یک مدل و ایده‌ای نوین در عرصه سیاست و رزی و حکمرانی است باید برای مدیریت اقتصادی کشور نیز مدل خاص خود را داشته باشد. تجربه چهار ساله گذشته انقلاب نشان می‌دهد که مدل‌های غربی و وارداتی در اقتصاد ایران پاسخگو نبوده است و نه تنها مشکلی را از مشکلات اقتصادی کشور حل نکرده بلکه بر آن افزوده است. بسیاری منتقد القول اند که اساسی‌ترین چالشی که در حال حاضر کشور با آن مواجه است، مسائل و مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم است. هر کشوری با توجه به شرایط سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و ژئوپلیتیک خود نسخ‌های خاص را به منظور مدیریت اقتصادی خود دارد و جادر که انقلاب اسلامی ایران نیز با ویژگی‌های ممتاز و متمایز کننده‌ای که نسبت به سایر نظام‌ها در جهان دارد نسخه خاص خود را برای مدیریت اقتصادی داشته باشد.

مقام معظم رهبری این نسخه را تدوین و ابلاغ کرده‌اند که آن نسخه شفاف‌بخش اقتصاد مقاومتی است و راه‌حل مشکلات اقتصادی عمل به محورهای این سیاست‌هاست. نسخ‌های که بسیاری از کارشناسان بر کارایی و اثربخشی آن تأکید و اعلان دارند؛ اما با وجود چنین نسخ‌های، ملاحظه می‌شود تیم اقتصادی دولت در موارد بسیاری آن را نادیده گرفته و صرفاً به سخن گفتن در خصوص این سیاست‌ها بسنده کرده‌اند و نتیجه عاجز ماندن از حل مشکلات اقتصادی مردم شده است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی برای این موضوع راهکار و مدلی ارائه کرده‌اند که کمتر مورد توجه مدیران کشور قرار گرفته و جادر که در گام دوم انقلاب اسلامی این مدل با دقت و جدیت بیشتری دنبال شود. این مدل می‌تواند برای حل مشکلات و چالش‌های اقتصادی کشور راهگشا باشد زیرا مدلی علمی، بومی و مبتنی بر واقعیت‌های کشور و جهان است. اهمیت مدل اقتصاد مقاومتی در حدی است که ایشان در بیانیه گام دوم انقلاب نیز به آن اشاره کرده‌اند. معظم له ضمن اشاره به اهمیت مقوله اقتصاد، کلیدی بودن و تعیین کننده بودن آن فرموده‌اند که «اقتصاد قوی، نقطه قوت و عامل مهم سلطه ناپذیری و نفوذناپذیری کشور است و اقتصاد ضعیف، نقطه ضعف و زمینه‌ساز نفوذ و سلطه و دخالت دشمنان است». از نظر ایشان اقتصاد اگر چه هدف نیست اما وسیله‌ای برای رسیدن به اهداف است.

ایشان ضمن یادآوری برخی اشکالات اساسی اقتصاد کشور راه‌حل این مشکلات را اقتصاد مقاومتی عنوان می‌کنند و می‌فرمایند: «راه‌حل این مشکلات، سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است که باید برنامه‌های اجرایی برای همه بخش‌های آن تهیه و با قدرت و نشاط کاری و احساس مسئولیت، در دولت‌ها پیگیری و اقدام شود. درون‌زایی اقتصاد کشور، مولد شدن و دانش‌بنیان شدن آن، مردمی کردن اقتصاد و تصدی‌گری نکردن دولت، برون‌گرایی با استفاده از ظرفیت‌هایی که قبلاً به آن اشاره شد، بخش‌های مهم این راه‌حل‌ها است. بی‌گمان یک مجموعه جوان و دانا و مؤمن و مسلط بر دانسته‌های اقتصادی در درون دولت خواهند توانست به این مقاصد برسند».

نقشه راه اقتصاد کشور و نسخه شفاف‌بخش آن که مقام معظم رهبری برای دولت و ملت به ویژه نسل جوان در گام دوم انقلاب تعیین فرموده‌اند، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی است که ۲۹ بهمن سال ۱۳۹۲ توسط ایشان ابلاغ شده اما متأسفانه طی پنج سال گذشته مورد بی‌توجهی و غفلت مسئولان قرار گرفته و موجب شده که اقتصاد کشور دچار چالش و شکنندگی شود. معظم له پنج سال پیش در ابلاغیه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی تأکید کرده بودند: «ایران اسلامی با استعداد‌های سرشار معنوی و مادی و ذخایر و منابع غنی و متنوع و زیرساخت‌های گسترده و مهم‌تر از همه، برخوردار از نیروی انسانی متعدد و کارآمد دارای عزم راسخ برای پیشرفت، اگر از الگوی اقتصادی بومی و علمی برآمده از فرهنگ انقلابی و اسلامی که همان اقتصاد مقاومتی است، پیروی کند نه تنها بر همه مشکلات اقتصادی فائق می‌آید و دشمن را که با تحمیل یک جنگ اقتصادی تمام عیار در برابر این ملت بزرگ صف‌ارایی کرده، به شکست و عقب‌نشینی وامی‌دارد، بلکه خواهد توانست در جهانی که مخاطرات و بی‌اطمینانی‌های ناشی از تحولات خارج از اختیار، مانند بحران‌های مالی، اقتصادی، سیاسی و ... در آن رو به افزایش است، با حفظ دستاوردهای کشور در زمینه‌ها و مختلف و تداوم پیشرفت و تحقق آرمان‌ها و اصول قانون اساسی و سند چشم‌انداز بیست ساله، اقتصاد متکی به دانش و فناوری، عدالت‌بنیان، درون‌زا و برون‌گر، پویا و پیشرو را محقق سازد و الگوی الهام‌بخش از نظام اقتصادی اسلام را عینیت بخشد»

از آنجا که قرار است نسل جوان ایرانی شانه‌های خود را زیر بار مسئولیت‌پذیری ببرد و در دهه پنجم انقلاب و گام دوم آن نقش آفرینی کند لازم است با نصب العین قرار دادن سیاست‌های اقتصاد مقاومتی عزم خود را برای رفع چالش‌های اقتصادی انقلاب و رفع مشکلات معیشتی مردم و شنان دادن کارآمدی انقلاب اسلامی جزم کند و لازم است برنامه‌های اجرایی علمی و دقیق‌ی را تهیه و با قدرت و نشاط کاری و احساس مسئولیت و با روحیه جهادی نه تنها مسئولان و نهادهای حکومتی را به میدان بکشانند و مطالبه‌گری کنند بلکه خود نیز در صحنه حضور داشته باشند و با عمل انقلاب خود برای عملی شدن سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی اهتمام بورزد.

در حال حاضر، هر چند جلسات صحن اصلی سستاد کماکان برگزار می‌شود و دبیرخانه ستاد نیز همچنان پیگیری‌های خود از دستگاه‌ها را در دستور کار دارد، اما نمی‌توان پیگیری و به ثمر رساندن فعالیتی شاخص و اولویت‌دار در الگوی اقتصاد مقاومتی فارغ از «اقدامات جاری و معمولی» دستگاه‌ها را به این ستاد نسبت داد. نظرات دستگاه‌ها و بررسی‌های کارشناسی انجام شده در خصوص اقدامات ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، نشان دهنده ۳ عامل مهم است که باعث شده این نهاد کلیدی، نتواند مأموریت اصلی خود را به درستی پیگیری نماید و در راستای انجام اقدامات فوق العاده و جهشی در الگوی اقتصاد مقاومتی قدم بردارد.

فاصله ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی از مأموریت اصلی

ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، علیرغم فعالیت‌های متعددی که طی ۳ سال اخیر داشته، از مأموریت اصلی خود یعنی انجام «اقدامات فوق العاده و جهشی» فاصله گرفته و این فاصله به مرور زمان بیشتر شده است. در واقع آنچه ستاد طی سال‌های اخیر در دستور کار قرار داده که مهمترین آن پروژه‌های اولویت‌دار دستگاهی بوده، همان اقدامات جاری و فعالیت‌های از پیش تعریف شده دستگاه‌هاست؛ که در حالت عادی و بدون حضور ستاد نیز باید انجام می‌شد. ۳ عامل موثر بر توقف ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی

نظرات دستگاه‌ها و بررسی‌های کارشناسی انجام شده در خصوص اقدامات ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، نشان دهنده ۳ عامل مهم است که باعث شده این نهاد اقتصاد مقاومتی را نیز عهده دار شده، مسئله درستی پیگیری نماید و در راستای انجام اقدامات فوق العاده و جهشی در الگوی اقتصاد مقاومتی قدم بردارد.

اقتصاد مقاومتی تنها راه اصولی برون‌رفت از فشارهای کنونی است

استاندار تهران گفت: اقتصاد مقاومتی تنها راه اصولی برون‌رفت از فشارهای کنونی است. انوشیروان محسنی‌بندی در حاشیه برگزاری شورای اداری استان که در استانداری تهران برگزار شد در جمع خبرنگاران حاضر در این شورای اداری اظهار داشت: در شرایط کنونی که در حال جنگ اقتصادی با استکیار جهانی هستیم یکی از راه‌ها اصولی و بنیادی برای برون‌رفت از فشارهای کنونی اجرایی کردن بحث اقتصاد مقاومتی است. محسنی‌بندی در ادامه با اشاره به اینکه اقتصاد مقاومتی باید در حال حاضر بیشتر در رابطه با استفاده از ظرفیت‌های درونی و توانمندسازی‌هایی که در کشور داریم استفاده شود افزود: باید تمهیداتی اندیشیده شود تا شرایط را برای بهره‌گیری هرچه بیشتر از این ظرفیت‌ها مهیا کنیم. وی بیان داشت: طی ۲۰ سال اخیر که در زمینه اقتصاد مقاومتی توانسته‌ایم اقداماتی را انجام بدهیم شرایطی فراهم شد که این فشارها ما را به سمت اجرایی کردن اقتصاد و مقرون به صرفه کردن تولیدات و حمایت از کالاهای ایرانی برده است و اگر ما تولید را رونق داده و اشتغال را مورد حمایت قرار بدهیم می‌توانیم تا حدودی در زمینه اقتصاد مقاومتی موفق شویم. استاندار تهران با اشاره به اینکه باید رفع مبادی سرمایه‌گذاری و رفع مبادی تولید را در دستور کار داشته باشیم گفت: اگر بتوانیم شرکت‌های دانش‌بنیان را نیز تقویت کنیم.

بررسی‌های کارشناسی و نظرات دستگاه‌ها نشان می‌دهد؛

۳ عامل موثر بر توقف ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی

جانمایی نادرست دبیرخانه ستاد از منظر ساختاری، تصویب حجم بالای فعالیت برخلاف مأموریت اصلی ستاد و تبدیل اقدامات جاری دستگاه‌ها به پروژه‌های اولویت‌دار اقتصاد مقاومتی، ۳ عامل مذکور بوده که ضروری است هر چه سریع‌تر برای اصلاح و تغییر آن، تدابیری اندیشیده شود. در غیر این صورت، ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی دیگر کارکرد منحصر به فردی در میان نهادهای کشور نخواهد داشت و انتظار تحقق اقتصاد مقاومتی از آن، بی‌معنا خواهد بود.

جانمایی نادرست دبیرخانه ستاد از منظر ساختاری

از ابتدای تشکیل ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، دبیرخانه شورای اقتصاد مأموریت انجام امورات دبیرخانه‌ای ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی را نیز عهده دار شده، مسئله ای که اولین قدم نسنجیده در فرآیندهای مدیریتی و نهادی ستاد بود.

در واقع از آنجا که اهداف ستاد فرماندهی

دادستان کل کشور:

قوه قضاییه در کنار دولت است

دادستان کل کشور با بیان اینکه قوه قضاییه در رابطه با تولید، توزیع و نظارت در کنار دولت است، گفت: قوه قضاییه تمام تلاش خود را به کار می‌بندد تا هیچ بنگاه تولیدی تعطیل نشود.

به گزارش اقتصاد سرآمد، حجت الاسلام محمد جعفر منتظری دادستان کل کشور در بیست و ششمین جلسه ستاد تنظیم بازار گفت: باید آسیب‌ها را بشناسیم و راه درمان آنها را پیدا کنیم و آسیبی که امروز در جامعه وجود دارد مسائل اقتصادی است که منشأ بخشی از آن‌ها تحریم‌های ظالمانه دشمن است که علیه مردم و کشورمان به کار گرفته است.

او با بیان اینکه بخشی از آسیب‌ها به تصمیم‌گیری‌های داخلی مربوط می‌شود و باید شناسایی و رفع شود و مسئولین اجرایی باید این کار را انجام دهند، افزود: در این جلساتی که تشکیل می‌شود باید نقاط ضعف و ایرادات شناسایی شود و در حدی که در توان داریم قدم برداریم. دادستان کل کشور با بیان اینکه رفع مسائل و مشکلات اقتصادی دغدغه مقام معظم رهبری است گفت: دولت، دستگاه قضایی و سایر دستگاه‌های مربوط باید تلاش کنند تا این مشکلات رفع شود، در برخی از کالاهای شاهد مشکلاتی هستیم که باید در رفع مشکلات آنها تلاش و همکاری شود.

وی با تأکید بر اینکه قوه قضاییه برای اینکه هیچ بنگاه تولیدی تعطیل نشود ورود کرده است و از هیچ کوششی دریغ نمی‌کند، تصریح کرد: با دستور رییس قوه قضاییه با محوریت استانداران در استان‌ها هر جا گره‌ای در کار است و دستگاه قضایی آمادگی دارد کمک کند و از دولت و مردم حمایت کند.

وی بیان کرد: در رابطه با مسئله تولید، توزیع و نظارت در کنار دولت هستیم و از توان خودمان برای رفع مشکلات استفاده می‌کنیم و در این شرایط مردم باید کمترین مشکل را داشته باشند گفت: هر مشکلی هم که وجود دارد صادقانه و به صراحت به مردم بگوییم.

سه شنبه ۷ اسفند ۱۳۹۷ - شماره ۴۴۴

تلاش دولت برای حمایت از کسب و کارهای مجازی

توسعه کسب و کارهای مجازی و ایجاد اشتغالزایی از طریق آن از اهداف مهم دولت است و تلاش شده تا با برداشتن موانع از مسیر این کسب و کارها و همچنین ارائه تسهیلات به آنها در این راستا گام برداشته شود. به گزارش اقتصاد سرآمد، در حال حاضر یکی از دغدغه‌های فعالان مشاغل اینترنتی فیلترینگ است و برخی خلاءها باعث شده تا به جای ایجاد موانع برای فعالیت‌های غیر مجاز، فعالیت‌های مجاز دستخوش فیلتر شوند. بر این اساس و برای رفع مشکلات اینچنینی کمیته ضد فیلتر در دولت تشکیل شده است و چندی پیش وزیر ارتباطات از آن خبر داد. کارشناسان تشکیل این کمیته را نشان دهنده اهتمام دولت به حمایت از کسب و کارهای مجازی دانسته و البته موفقیت آن را مشروط به مواردی عنوان می‌کنند. آرش سروری، کارشناس حوزه فناوری در گفتگو با پاد فیلترینگ را بزرگ‌ترین چالش کسب و کارهای مجازی و فیلن تک‌ها عنوان کرده و می‌گوید: تشکیل کمیته ضد فیلترینگ نشان دهنده اهتمام دولت به توسعه کسب و کارهای مجازی و اهمیت آنها در اقتصاد کشور است. بررسی‌ها نشان می‌دهد روند فیلتر شدن فین تک‌ها در کشور کند شده است و گزارش‌ها از روند رو به گسترش فعالیت فین تک‌ها در یکسال گذشته و افزایش سهم آنها در بازار حکایت دارد.

کسب و کارهای مجازی به دلیل نقص قوانین و اجرا نشدن دقیق قوانین با چالش بزرگی به نام فیلترینگ روبه‌رو هستند. آرش سروری، کارشناس حوزه فناوری با اشاره به اثرات مخرب فیلترینگ بر کسب و کارهای مجازی گفت: فیلترینگ آسانترین راه‌اما پرضررترین اقدام برای کسب و کارهای مجازی است. وی با اشاره به اثرات مخرب استفاده از فیلتر شکن‌ها و حملات گسترده ترن‌افزارهای مخرب پنهان شده در فیلتر شکن‌ها، اقدام‌های سلبی برای رفع مشکلات ناشی از فیلترینگ برای کسب‌وکارها را زیان‌ده عنوان کرد و گفت: اثرات جانبی منفی فیلترینگ بسیار گسترده‌تر از اثرات مورد انتظار آن است و از این رو با تشکیل کمیته ضد فیلترینگ دولت انتظار می‌رود تا فعالیت‌های مجاز کسب و کارهای اینترنتی با آسیب‌های کمتری رو به رو باشند.

مهدی عبادی، دبیر انجمن فین تک نیز در این خصوص گفت: با تشکیل کمیته ضد فیلتر این‌دهای دولتی نمی‌توانند به صورت مستقیم از کسب و کارها شکایت کرده و درخواست فیلترینگ ارائه دهند، چرا که آنها ابتدا باید شکایت خود را در این کمیته مطرح کنند و در صورت تأیید تخلف به کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه ا‌رسال شود.

وی با بیان اینکه نباید با کسب و کارها سلبی برخورد شود، افزود: عجیب است پلتفرمی که تمام مجوزها و نشان‌های لازم را از نهادهای مربوطه دریافت کرده و از سوی دیگر مکان و صاحب آن کسب و کار نیز در دسترس است، مسئولان به جای اقدام قضایی، اثبات تخلف و ارائه حکم مسدودسازی، در همان ابتدای امر پلتفرمی را مسدود می‌کنند.

مهدی تقسوی، کارشناس اقتصادی نیز با اشاره به ظرفیت بالای کسب و کارهای مجازی برای اشتغالزایی و نقش آن در توسعه اقتصاد گفت: اشتغال در فضای مجازی با سرمایه‌گذاری کمتری ایجاد می‌شود و یکی از قالب‌های مهم تحقق اقتصاد دیجیتال در کشور توجه به حوزه کسب و کارهای اینترنتی و نوپاست. وی با اشاره به نرخ بیکاری در کشور گفت: با توجه به این مساله توجه به این حوزه می‌تواند در حل نسبی مشکل بیکاری هم در حد و اندازه خود موثر باشد.

در مجموع اظهارات کارشناسان و فعالان این حوزه حاکی از این است که تشکیل کمیته ضد فیلترینگ اقدامی مثبت و موثر برای توسعه کسب و کارهای مجازی و نشان دهنده اهتمام و توجه دولت به حمایت از آنهاست و نیازمند همکاری همه نهادهای حکومتی است. به گفته آنها تشکیل این کمیته و ضمانت اجرایی عمل به مصوبات آن می‌تواند دستکم بخشی از مشکلاتی که از سوی نهادهای دولتی برای کسب‌وکارهای نوپا ایجاد می‌شود را کاهش دهد.